

Bilag 1. Direktionsnotat af 1. juni 2012

**Københavns Kommune
Teknik- og Miljøforvaltningen**

**Direktionsnotat af 1. juni 2012
Revision af regnskabet for 2011**

Indholdsfortegnelse

	Side
1. Indledning	1
2. Revision af regnskab 2011 – sammenfatning	3
2.1 Forventede revisionsbemærkninger	3
2.1.1 Forventede revisionsbemærkninger for 2011	3
2.1.2 Revisionsbemærkninger for 2009 og 2010, der videreføres	3
2.2 Observationer fra årsregnskabsrevisionen for 2011	3
2.3 Opfølgning på ikke afsluttede observationer fra 2010 og 2009 – øvrige forhold	3
3. Afslutning	4
4. Forventede revisionsbemærkninger for 2011	5
4.1 Fastsættelse af affaldsgebyrer	5
4.2 Byggesagsgebyrer	12
5. Revisionsbemærkninger for 2009 og 2010, der videreføres	13
5.1 Løn	13
6. Observationer i øvrigt fra årsregnskabsrevisionen for 2011	14
6.1.1 Ledelsens budgetopfølgning	14
6.2 Center for Parkering – afstemning af parkeringsafgifter	14
6.3 Center for Parkering – manglende bogføring af parkeringsafgifter	16
6.4 Center for Parkering – afstemning af butikssystemet	17
6.5 Center for Parkering – afstemning af indtægter fra betalingsparkering	18
6.6 Center for Miljø – afstemning af indtægter	19
6.7 Center for Miljø – debitorer oversendt til opkrævning	21
6.8 Center for Byggeri – Afstemning af indtægter	22
6.9 Center for Trafik – Afstemning af indtægter	23
6.10 Center for Anlæg og Udbud – Periodiseringsfejl i regnskabet	24
6.11 Bilag til regnskabet	24
6.12 Bevillingskontrol – ændret forbrug på 4 bevillinger	25
7. Opfølgning på ikke afsluttede observationer fra 2009 og 2010 – øvrige forhold	28
7.1 Amager Strandpark I/S (2009)	28
7.2 Anlægsstyring (2010)	29
7.3 Omkostninger og risiko for fiktive eller uautoriserede transaktioner (2010)	31
8. Afsluttede observationer fra 2009 og 2010	34
8.1 Afsluttede observationer fra 2009 og 2010 – revisionsbemærkninger	34
8.2 Afsluttede observationer fra 2009 og 2010 – øvrige forhold	34
9. Revisionsopgaver udført af Intern Revision	34
9.1 Løn og tjenestemandspensioner	34
9.2 Serviceeftersyn	37

1. Indledning

Vi er ved at afslutte revisionen af årsregnskabet for Københavns Kommune for 2011 og har gennemgået regnskabet for Teknik- og Miljøudvalget. Som led i revisionen rapporteres hermed vores kommentarer til udvalgets regnskab. Vi forventer ikke at afgive yderligere kommentarer til udvalgets regnskab for 2011. Vores kommentarer vil indgå i den samlede beretning om revisionen af kommunens regnskab, som fremsendes senest 15. september 2012.

Det påhviler ledelsen at tilrettelægge kontrolsystemer og forretningsgange, der er betryggende efter kommunens forhold, og det påhviler revisor at gennemgå disse forretningsgange og interne kontroller som et led i revisionen af årsregnskabet.

For en generel beskrivelse af revisionens formål, udførelse og omfang samt ansvarsfordeling mellem ledelse og revisor henvises til revisionsberetning af 24. februar 2009.

Vi skal for god ordens skyld gøre opmærksom på, at revisionen først kan anses for afsluttet, når vi har underskrevet erklæringen på årsregnskabet.

Formålet med dette notat er at opsummere de forhold, som vi har konstateret i forbindelse med vores revision af forvaltningen, og som, vi mener, bør komme til ledelsens kendskab. De opsummerede forhold er drøftet med de personer, som har ansvaret for de pågældende forhold. I tilknytning hertil er der, hvor det er skønnet nødvendigt, tillige fremsendt servicebreve til institutioner, afdelinger mv., som mere detaljeret beskriver vores observationer og anbefalinger.

Notatet er opdelt i en beskrivelse af forventede revisionsbemærkninger for 2011, der består af revisionsbemærkninger, der er konstateret i forbindelse med revisionen for 2011 og revisionsbemærkninger, der videreføres fra tidligere år.

Notatet indeholder endvidere forhold i øvrigt, der er identificeret i forbindelse med revisionen for 2011 samt opfølgning på forhold, vi bemærkede i forbindelse med revisionen for 2010 og 2009.

Hvert område, som vi har gennemgået i forbindelse med revisionen, er markeret med et af nedenstående symboler:

Symbol	Betydning
	Der er tale om graverende forhold, f.eks. i form af en sandsynlig lovovertrædelse eller en væsentlig tabsrisiko.
	Revisionsområdet vurderes som ikke betryggende, og der er behov for skærpet fokus fra ledelsen, da der er behov for væsentlige forbedringer. Afgørende/betydelige forhold hvor vi anbefaler hurtig handling.
	Revisionsområdet vurderes som mindre betryggende, og der er behov for opmærksomhed fra ledelsen, da der er usikkerhed eller behov/mulighed for forbedringer.
	Revisionsområdet vurderes som relativt betryggende, og der er alene behov for forbedringer af mindre væsentlig karakter. Øvrige anbefalinger, herunder forhold der påvirker dagligdags aktiviteter.
	Revisionsområdet har ikke givet anledning til kommentarer.

Som det fremgår af afsnit 2 "Revision af regnskab 2011 – sammenfatning," er der identificeret svagheder i enkelte af de gennemgåede revisionsområder i forvaltningen. Vi vurderer dog ikke, at disse svagheder kan medføre væsentlige fejl i det samlede regnskab for Københavns Kommune. Men det er vores anbefaling, at ledelsen tager stilling til, om forretningsgangene og de interne kontroller skal styrkes på disse områder.

2. Revision af regnskab 2011 – sammenfatning

2.1 Forventede revisionsbemærkninger

2.1.1 Forventede revisionsbemærkninger for 2011

Revisionsbemærkninger	Konklusion	Afsnit
Fastsættelse af affaldsgebyrer	!	4.1
Byggesagsgebyrer	!	4.2

2.1.2 Revisionsbemærkninger for 2009 og 2010, der videreføres

Revisionsbemærkninger	Konklusion	Afsnit
Løn (2009 og 2010)	!	5.1

2.2 Observationer fra årsregnskabsrevisionen for 2011

Revisionsområde	Konklusion	Afsnit
Ledelsens budgetopfølgning	✓	6.1
Center for Parkering – afstemning af parkeringsafgifter	✓	6.2
Center for Parkering – manglende bogføring af parkeringsafgifter	✓	6.3
Center for Parkering – afstemning af Butikssystemet	✓	6.4
Center for Parkering – afstemning af indtægter fra betalingsparkering	✓	6.5
Center for Miljø – afstemning af indtægter	✓	6.6
Center for Miljø – oversendelse af debitorer til opkrævning	!	6.7
Center for Byggeri – afstemning af indtægter	✓	6.8
Center for Trafik – afstemning af indtægter	!	6.9
Center for Anlæg og Udbud – periodiseringsfejl i regnskabet	✓	6.10
Bilag til regnskabet	✓	6.11
Bevillingskontrol – ændret forbrug på 4 bevillinger	✓	6.12

2.3 Opfølgning på ikke afsluttede observationer fra 2010 og 2009 – øvrige forhold

Ledelsens initiativer på nedenstående revisionsområder fra 2010 og 2009 er fortsat ikke tilendebragt. Vi har i afsnit 7 omtalt, hvorfor vi på nuværende tidspunkt ikke vurderer, at forholdene er afsluttet.

Opfølgning på ikke afsluttede observationer fra 2010 og 2009 – øvrige forhold	Konklusion	Afsnit
Amager Strandpark I/S		7.1
Anlægsstyring		7.2
Omkostninger og risiko for fiktive eller uautoriserede transaktioner		7.3

3. Afslutning

I henhold til proceduren for revisionsrapportering, som er besluttet af Borgerrepræsentationen 11. februar 2010, skal dette notat fremsendes til fagudvalget med direktionens kommentarer inden for 3 uger. Notatet er endvidere fremsendt til Økonomiforvaltningen.

København, den 1. juni 2012

Deloitte
Statsautoriseret Revisionsaktieselskab

Lyng Skovgaard
statsautoriseret revisor

John Menå
statsautoriseret revisor

4. Forventede revisionsbemærkninger for 2011

4.1 Fastsættelse af affaldsgebyrer

Observation

Prioritet

a. Indledning

Vi har som led i den lovpligtige revision af Teknik- og Miljøforvaltningens regnskab for 2011 fundet anledning til at foretage en mindre temaundersøgelse af "Affaldsgebyrer". Ifølge kommunens årsregnskab 2011 udgør gebyrerne for affaldshåndteringen 580,3 mio.kr., mens driftsudgifterne er på 593,2 mio.kr.

Gebyrerne opkræves med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 48 og er omfattet af "hvile i sig selv"-princippet.

Baggrunden for undersøgelsen har blandt andet været, at Miljøstyrelsens affaldsbekendtgørelse er ændret væsentligt inden for de seneste år. Der er tale om komplicerede regler, som har medført betydelige ændringer i den administrative behandling af affaldsområdet.

I Københavns Kommune forestås administrationen af flere enheder både i Teknik- og Miljøforvaltningen og i Økonomiforvaltningen.

Budget- og regnskabsreglerne er tilsvarende af kompleks karakter, herunder særligt omkostningskalkulationerne som grundlag for gebyrerne.

I kommunens budget og regnskab registreres udgifter og indtægter på følgende funktioner under bevillingen for Takstfinansieret drift under hovedkonto 1. Forsyningsvirksomheder mv.:

- 1.38.60.1 Affaldshåndtering, fælles formål
- 1.38.61.1 Ordninger for dagrenovation – restaffald
- 1.38.62.1 Ordninger for storskrald og haveaffald
- 1.38.63.1 Ordninger for glas, pap og papir
- 1.38.64.1 Ordninger for farligt affald
- 1.38.65.1 Genbrugsstationer
- 1.38.66.1 Øvrige ordninger og anlæg (vedrører ordningen for deponering af forurennet jord på KMC (Kalvebod Miljøcenter))

Budget og regnskab for affaldshåndteringen indgår således i det kommunale regnskab, men "hvile i sig selv" – princippet medfører, at forsyningsvirksomheder betragtes som *eksterne* i forhold til kommunens øvrige kommunale aktiviteter, der er *skattefinansierede*.

4.1 Fastsættelse af affaldsgebyrer

Det er således en væsentlig opgave for kommunen at sikre, at alle relevante udgifter til affaldshåndteringen bliver korrekt opgjort og udskilt fra den skattefinansierede del til den takstfinansierede del af kommunens budget og regnskab.

Ved årets udgang overføres udgifter og indtægter (drift og anlæg) til kommunens balance på funktion 9.35: Udlæg vedrørende jordforsyning og forsyningsvirksomheder. Udlægskontoen viser, om kommunen har opkrævet flere indtægter end udgifterne hos brugerne (gæld) eller har opkrævet færre indtægter end udgifterne (tilgodehavende).

Ifølge udlægskontoen i regnskab 2011 har kommunen en samlet gæld på 36,4 mio.kr.

b. Revisionsundersøgelsen

Vi har ved revisionsundersøgelsen haft fokus på at efterprøve, at Teknik- og Miljøforvaltningen lever op til de gældende bestemmelser for beregning og opkrævning af gebyrer for affaldshåndteringen.

Desuden har vi ved undersøgelsen haft fokus på, at forvaltningen har etableret procedurer til sikring af, at gebyrområdet bliver administreret på en betryggende og hensigtsmæssig måde.

Revisionen har omfattet følgende punkter:

- Takstbilaget i kommunens budget 2011
- Omkostningskalkulationerne i 2011
- Prisfastsættelsen pr. ordning i 2011
- Forretningsgangsbeskrivelsen for administrationen af affaldsgebyrerne

Vi har under møder med repræsentanter for forvaltningen drøftet kommunens administration af gebyrordningen, og vi har fået fremsendt supplerende materiale til brug for vores revision.

På dette grundlag redegøres der i det følgende for vores observationer og anbefalinger.

Takstbilaget i kommunens budget 2011

Borgerrepræsentationen godkendte den 27. januar 2011 takstoversigten for 2011 med satserne for de affaldsgebyrer, der vedrører husstandene, og som opkræves hos grundejerne over ejendomsskattebilletten.

Godkendelsen af satserne for gebyrerne for virksomheder blev udskudt til senere som følge af forventede ændringer af affaldsbekendtgørelsen. Borgerrepræsentationen godkendte den 15. juni 2011

4.1 Fastsættelse af affaldsgebyrer

satserne for erhverv: Genbrugspladsgebyr, administrationsgebyr og gebyr for ordningen for dagrenovationslignende affald fra erhverv.

Den vedtagne takstoversigt for 2011 omfatter følgende takstformer, bortset fra jordforureningsgebyrerne:

1. Administration, bolig
2. Administration, erhverv
3. Dagrenovation, bolig
4. Dagrenovationslignende affald, erhverv
5. Storskrald og haveaffald
6. Glas, papir og pap
7. Farligt affald
8. Genbrugsplads, bolig
9. Genbrugsplads, erhverv
10. Andre gebyrer – særagebyrer til dækning af ekstraomkostninger påført kommunen af den enkelte affaldsproducent

Under drøftelserne med forvaltningen har vi anbefalet følgende:

- **Ad takstoversigtens rubrik om hjemmel:**

Efter miljøbeskyttelseslovens § 48 synes det hensigtsmæssigt at henvise til den konkrete affaldsbekendtgørelse, som indeholder de konkrete principper for kommunens fastsættelse og opkrævning af gebyrer.

- **Ad takstoversigtens rubrik om prisfastsættelsesprincip**

Det fremgår heraf, at taksten fastsættes efter "hvile i sig selv" – princippet, hvilket indebærer, at udgifter og indtægter skal balancere over en årrække. Vi har foreslået, at kommunen arbejder efter en styringsregel om forståelsen af en årrække, og at denne regel fremgår af takstoversigten. Det fremgår af TMFs årsregnskab 2011, at "Kommunen har valgt, at en "årrække" betyder en løbende 4-årig periode."

- **Ad takstoversigtens rubrik om Kalkulationsprincip**

Det fremgår heraf, at gebyret – sammen med Administration, erhverv, – over en årrække skal dække omkostningerne på funktion 1.38.60. Vi har foreslået, at det bliver præciseret, hvilke kalkulationsregler der anvendes ved opgørelsen af omkostningerne. Fx kunne præciseringen formuleres således: "Der medregnes de langsigtede gennemsnitsomkostninger i form af såvel de direkte som de indirekte omkostninger, jf. afsnit 9.3 i "Budget- og regnskabssystem for kommuner."

-

4.1 Fastsættelse af affaldsgebyrer

Omkostningskalkulationerne i 2011

a. Forkalkulation

Det er vores overordnede indtryk, at Teknik- og Miljøforvaltningen har anvendt betydelige ressourcer på at udarbejde korrekte og fyldestgørende omkostningskalkulationer. Dette er tilfredsstillende.

Som følge af kalkulationsreglernes komplekse karakter og de mange enheder i kommunen, som har indflydelse på omkostningskalkulationerne, har vi observeret flere problemstillinger i forbindelse med vores dyberegående gennemgang af forvaltningens kalkulationsarbejde.

Hovedparten af observationerne har den betydning, at flere omkostninger skal udskilles fra det skattefinansierede område og indgå i det takstfinansierede område.

Observationerne i denne forbindelse omfatter primært omkostningskalkulationerne vedrørende administrationsgebyret posteret på funktion 1.38.60.1 Fælles formål, under Center for Miljø (CMI). Udgifterne på funktionen ifølge årsregnskab 2011 udgør i alt 81,7 mio.kr. Udgifterne består af dels direkte udgifter på 56,5 mio.kr., dels beregnede indirekte udgifter på 25,2 mio.kr.

De beregnede indirekte udgifter omfatter dels udgifter overført fra Center for Ressourcer (CRS) i TMF og centre uden for TMF, dels udgifter overført internt i CMI fra det skattefinansierede område til det takstfinansierede område.

Observationer vedrørende de beregnede indirekte udgifter:

- På grundlag af udgifterne til Center for Ressourcer (CRS) er der beregnet et fælles overhead pr. medarbejder på 123.299 kr. Det er observeret, at udgifter til direktion og rådhussekretariatet ikke er medregnet (ca. 16,5 mio.kr.), da disse ifølge TMF hovedsageligt sikrer den politiske behandling inden for TMF. Desuden er fællesomkostninger uden for TMF ikke medregnet, fx økonomiforvaltningens generelle opgavevaretagelse og andre omkostninger ud fra en koncernbetragtning fx udgifter til tjenestemandspension, revision mv. Generelt anvendes anlægskartoteket ikke til indregning af afskrivning og forrentning som fællesomkostninger til kapitalapparatet.
- 1 Fra CRS er der udlånt 4 personer til en udgift på 2,3 mio.kr. Udgiften omfatter en overhead på 30.000 kr. pr. medarbejder. Der anvendes således ikke den generelt beregnede overhead i TMF på 123.299 kr.

4.1 Fastsættelse af affaldsgebyrer

- Fra Økonomiforvaltningen er der fremsendt en faktura over callcenter-opgaven for 10 personer i Borgerservice. Vi har udbedt os en bekræftelse på, at omkostningskalkulationen er sket i overensstemmelse med Økonomi- og Indenrigsministeriets Vejledning om omkostningskalkulationer, jf. kommunens "Retningslinjer for indtægtsadministration".
- Internt i CMI er der overført 1,3 mio.kr. for lønandelen til 7 personer i CMIs sekretariat, men der er ikke beregnet overhead pr. medarbejder. Tilsvarende problemstilling er observeret vedrørende udgiften på 3,4 mio.kr. til områdechefer og sekretærer samt vedrørende lønnen på 4,8 mio.kr. til 10 medarbejdere i CMI med faglige opgaver vedrørende affald (for sidstnævnte er der igangsat arbejde med en fornyet dokumentation af arbejdsomfanget).

Observationer vedrørende de direkte udgifter:

- For så vidt angår Økonomiforvaltningens udgifter på 5,6 mio.kr. til opkrævning af renovationsgebyr over ejendomsskattebilletten henvises der til en aftale af 15. juni 1993 mellem R98 og Københavns Skatteforvaltning, hvoraf fremgår, at vederlaget til Skatteforvaltningen for opkrævningen og inddrivelsen af renovationsafgiften fastsættes til et grundbeløb på 2.640.000 kr. Vederlaget reguleres årligt. Da fastsættelsen af vederlaget er af ældre dato, synes der behov for at kvalitetssikre beregningen af vederlaget via en ny beregning.
- For så vidt angår udgifterne på 3.690.900 kr. til Koncernservice vedrørende udsendelse af fakturaer til erhvervsvirksomhederne forventer vi, at TMF har sikret, at de øgede arbejdsopgaver i Borgerservice, Opkrævning & Ejendomsskat, til opkrævning og inddrivelse af erhvervsgebyrerne indgår i omkostningskalkulationen.

b. Efterkalkulation

TMF har ikke tidligere foretaget en efterkalkulation på baggrund af de faktisk afholdte udgifter.

Det er aftalt med TMF, at der frem over sker en efterkalkulation og de fornødne posteringer i denne forbindelse.

Efterkalkulationen vil blive udarbejdet i forbindelse med udarbejdelsen af halvårsregnskabet.

Prisfastsættelsen pr. ordning i 2011

- Som nævnt ovenfor omfatter takstoversigten for 2011 i alt 10 takstordninger. Den enkelte takstordning skal overholde "hvile i sig selv" – princippet. Det er observeret, at der er fastsat særskilte gebyrer for dels storskrald og haveaffald under samme funktion 1.38.62.1, dels glas, papir og pap under samme funktion 1.38.63.1. På funktionen er udgifterne ikke fordelt efter affaldsfraktion, ligesom over-/underdækningen bliver samlet overført til udlægskontoen. Det er vanskeligt at efterprøve overholdelsen af "hvile i sig selv" – princippet for disse ordninger. Der

4.1 Fastsættelse af affaldsgebyrer

udbedes TMFs stillingtagen hertil samt til de kriterier, der anvendes ved fastlæggelsen af, hvad der forstås ved en affaldsordning og dermed en selvstændig overholdelse af "hvile i sig selv" – princippet.

Følgende gebyrer opkræves hos både husholdninger/bolig og virksomheder/erhverv:

- a. Administrationsgebyr
- b. Dagrenovationsgebyr
- c. Genbrugspladsgebyr (omtales ikke yderligere som følge af de nye regler i 2012)

Det er i affaldsbekendtgørelsen fastsat, at hvis en ordning omfatter både husholdninger og virksomheder, skal omkostningerne til ordningen fordeles på henholdsvis husholdninger og virksomheder i overensstemmelse med de omkostninger, som henholdsvis husholdninger og virksomheder giver anledning til.

Ad a: TMF har for den enkelte udgift foretaget en konkret vurdering af omkostningens sammenhæng til husholdninger, henholdsvis virksomheder.

Ad b: TMF har anvendt en fast procentandel for fordelingen af udgifterne mellem husholdninger og virksomheder. Derudover er gebyret til dagrenovation, husholdninger, differentieret i forhold til, hvor mange husstande der er på den enkelte ejendom, og ligeledes differentieret for dagrenovationslignende affald, virksomheder. Vi skal udbede os en kort begrundelse og dokumentation for fordelingen på disse områder.

Forretningsgangsbeskrivelse for administrationen af affaldsgebyrerne

Center for Miljø har fremsendt forretningsgangsbeskrivelse om "Takstfinansieret drift".

Det er med TMF aftalt, at der sker en ajourføring af forretningsgangsbeskrivelsen blandt andet som følge af de nye regler i affaldsbekendtgørelsen og i konsekvens af vores ovennævnte observationer.

Vi skal anbefale, at den ajourførte forretningsgangsbeskrivelse også indeholder:

- En præcis beskrivelse af valg og anvendt dokumentation for de benyttede fordelingsnøgler ved omkostningskalkulationerne.
- Et særligt afsnit om principperne for forvaltningens beregning af overhead pr. medarbejder.
- En præcis beskrivelse af, hvorledes saldoen for hver affaldsordning på udlægskontoen indregnes i efterfølgende budget, jf. kommunens interne styringsregel om, at en "årrække" betyder en løbende 4-årig periode.

4.1 Fastsættelse af affaldsgebyrer

- CMIs administration af fritagelsen for betaling af erhvervsaffaldsgebyrerne. Det er vores opfattelse, at CMI har tilrettelagt og gennemført en korrekt og betryggende administration af fritagelsesområdet.
- Kommunens krav til intern kontrol, jf. Kasse- og Regnskabsregulativets bilag om Intern Kontrol, herunder sikring af fuldstændigheden ved afstemning af regnskabet's indtægtspost for affaldsgebyrer med KØR og ASK.

Anbefaling

Vi anbefaler, at TMF implementerer vores ovenstående anbefalinger.

Ledelsens kommentarer

Takstoversigtens rubrik "hjemmel" er opdateret for budget 2013 og vil blive gennemgået igen for budget 2014.

Takstoversigtens rubrik "prisfastsættelsesprincip" er opdateret for budget 2013 og vil blive gennemgået igen for budget 2014.

Takstoversigtens rubrik "kalkulationsprincip" er opdateret for budget 2013 og vil blive gennemgået igen for budget 2014.

Beregningerne vedrørende administrationsgebyret blev revideret i 2011. Efterkalkulationen er igangsat således, at der i forbindelse med halvårsregnskabet for 2012 kan konteres korrektioner for 2011 samt første halvår 2012.

Der vil blive udarbejdet et notat angående "Prisfastsættelsen pr. ordning i 2012" indeholdende de kriterier, der anvendes ved fastlæggelse af, hvad der forstås ved en affaldsordning og dermed en selvstændig overholdelse af "hvile i sig selv" princippet.

Forretningsgangsbeskrivelsen om "takstfinansieret drift" vil blive ajourført i henhold til Deloitte's anbefalinger med udgangspunkt i de nye regler i affaldsbekendtgørelsen.

Ansvarlig

Status

CMI og CRS, Budget- og Ledelsesinformation

I gang

4.2 Byggesagsgebyrer

Observation

Prioritet

I direktionsnotat af 17. januar 2012 redegjorde vi for vores temaundersøgelse af området byggesagsgebyrer. Undersøgelsen er ligeledes gengivet i bilag 1.

Vores anbefalinger på baggrund af undersøgelsen kan overordnet sammenfattes således:

1. Henvendelse til Energistyrelsen om indarbejdelse af gebyrprincipper i bygningsreglementet
2. Afklaring af usikkerhederne ved omkostningskalkulationerne så de opfylder gældende bestemmelser
3. En tydeliggørelse i forretningsgangsbeskrivelsen af de kontrolhandlinger, som Center for Byggeri rent faktisk udfører til sikring af fuldstændigheden af regnskabets indtægter for byggesagsgebyrer ("vugge til grav"-princippet)
4. Tilvejebringelse af nyt politisk beslutningsgrundlag om gebyrstrukturen efter de nye gebyrbestemmelser, herunder stillingtagen til opnåelse af merprovenu i forholdet mellem indtægter og omkostninger, effektivisering af gebyrbestemmelserne og anvendelse af klimarabatter.

Forvaltningen har efterfølgende iværksat arbejdet omkring implementering af vores anbefalinger og har oplyst følgende om status herpå:

Ad. 1 – afsluttet

Kommunen deltager i KL-arbejdsgruppe på området. Energistyrelsen er pt. i gang med udarbejdelse af ændringer, og det videre arbejde fra kommunens side vil ske via KL-regi. Det er vores vurdering, at forvaltningen herved har fulgt vores anbefaling.

Ad. 2 – i gang

CBG er sammen med CRS i gang med afklaring af usikkerhederne. Enkelte områder – særligt indirekte omkostninger for kommunens som helhed samt enkelte direkte omkostningsgrupper er fortsat under afklaring.

Ad. 3 – afventer

Forretningsgangsbeskrivelsen forventes opdateret i forbindelse med afslutningen af en igangværende værdistrømsanalyse for CBG.

Ad. 4 – i gang

TMF har udarbejdet indstilling til Teknik- og Miljøudvalget, som efter planen behandles i juni 2012. Indstillingen vedrører ændring af opkrævningen af byggesagsgebyrer med virkning fra 1. januar 2013.

Anbefaling

Det anbefales, at forvaltningen arbejder videre med implementering af anbefalingerne.

4.2 Byggesagsgebyrer

Ledelsens kommentarer

Forvaltningen vil fortsat arbejde med implementeringen af Deloitte's anbefalinger.

Ansvarlig

CBG og CRS

Status

I gang

5. Revisionsbemærkninger for 2009 og 2010, der videreføres

5.1 Løn

Observation/risiko

Prioritet

I revisionsbemærkning nr. 2 anbefalede vi, at der etableres en intern kontrolprocedure, som sikrer en dokumenteret gennemgang af vederlag og løn til direktionerne og ansatte med adgang til lønsystemet.

Vi har modtaget dokumentation for, at TMF har foretaget gennemgang af vederlag og løn til direktionen.

Der er dog ikke foretaget gennemgang af løn til ansatte med adgang til lønsystem. I forbindelse med etablering af en lønkontrolenhed i KS fra december 2011 har det været TMF's vurdering, at gennemgangen ville blive foretaget af den nye enhed. Dette har dog ikke været tilfældet.

Manglende gennemgang af ansatte med adgang til lønsystemet medfører risiko for utilsigtede og tilsigtede fejl, samt for at medarbejderne kan udsættes for uretmæssige beskyldninger herom. Vi anbefaler derfor, at gennemgangen foretages.

Nedenstående bemærkninger fra tidligere år er afsluttet hos TMF:

I revisionsbemærkning nr. 1 henstillede vi, at kontroller på lønområdet frem over dokumenteres, idet der er konstateret svagheder i forretningsgangene. Bemærkningen overføres i direktionsnotat til Økonomiforvaltningen, hvortil der henvises.

I revisionsbemærkning nr. 4 henstillede vi, at der frem over foretages en dokumenteret afstemning mellem KMD-lønsystemet og KØR. I henhold til Intern Revisions rapport af 21. maj 2012 har Koncernservice udarbejdet en samlet afstemning for hele kommunen. Forholdet anses således for afsluttet.

5.1 Løn

Ledelsens kommentarer

Ledelsen er enig i konstateringerne.

Forvaltningen har foretaget kontrol med direktionens lønninger for 1. halvår og for 2. halvår er kontrollen udført ultimo maj måned 2012.

Det er dog ledelsens opfattelse, at den manglende gennemgang af ansatte med adgang til lønsystemet ikke kan medføre væsentlige fejl, ligesom risikoen for besvigelser ikke anses for at være forøget, idet der i lønsystemet ikke er mulighed for at indberette på eget cpr-nr.

Ansvarlig

HR

Status

Er udført

6. Observationer i øvrigt fra årsregnskabsrevisionen for 2011

6.1.1 Ledelsens budgetopfølgning

Observation

Prioritet

Vi har foretaget en gennemgang af håndtering af ledelsens budgetopfølgning i 2011. Revisionen har ikke givet anledning til væsentlige bemærkninger.

Der henvises til direktionsnotat af 17. januar 2012 for en detaljeret beskrivelse af revisionen.

Ledelsens kommentarer

I/A

Ansvarlig

I/A

Status

I/A

6.2 Center for Parkering – afstemning af parkeringsafgifter

Observation

Prioritet

Vi har foretaget stikprøvevis gennemgang af forvaltningens afstemningsarbejde i forbindelse med årsafslutningen. Herunder har vi foretaget en stikprøvevis gennemgang af grundlaget for de afskrivninger, som er foretaget for året (i alt 20.624 t.kr).

Indtægter vedrørende parkeringsafgifter udgør i 2011 143.339 t.kr.

6.2 Center for Parkering – afstemning af parkeringsafgifter

Vi har herunder anmodet om afstemninger mellem parkeringsafgiftssystemet og KØR. Disse afstemninger har vi dog ikke modtaget, idet vi har fået oplyst, at det ikke er muligt fra parkeringsafgiftssystemet at trække data over antallet af parkeringsafgifter i regnskabsåret.

Vi har derfor i stedet foretaget en gennemgang af, hvordan forvaltningen verificerer, at alle indtægter overføres fra parkeringsafgiftssystemet til KØR. Ved dannelse af en parkeringsafgift (antal) i parkeringsafgiftssystemet sker der daglig overførsel til KMD-debitor, hvor afgiften pålignes (beløb). Samtidig bogføres indtægten på indtægtskontoen.

Vi har i forbindelse med revisionen påset, at forvaltningen foretager gennemgang af fejllister ved overførsel til KMD-debitor. Dette har ikke givet anledning til bemærkninger og vi har konstateret, at der foregår et meget tæt opfølgingsarbejde på området.

Vi har dog konstateret, at der ikke sker afstemning mellem pålignede afgifter i KMD-debitor og de indtægter, der fremgår af indtægtskontiene. Derved er der en risiko for, at indtægterne ikke fuldt ud matcher de pålignede afgifter i KMD-debitor – enten fordi der bogføres for få indtægter eller fordi, der bogføres indtægter, som slet ikke vedrører parkeringsafgifterne.

CPK's forklaring på den manglende afstemning er, at indtægtskontiene anvendes til en række forskellige transaktioner, hvorfor det er yderst vanskeligt at udskille de posteringer, som kommer fra KMD-debitor. På indtægtskontiene føres også regulering for tidligere år (f.eks. klager), nedskrivning af tilgodehavender hos SKAT, nedskrivning af udenlandske tilgodehavender osv. Det er CPK's opfattelse, at der som følge af tæt budgetopfølgning og daglig gennemgang af fejllister mv. ikke kan forekomme væsentlige, uopdagede fejl i regnskabet.

Vi skal bemærke, at vi som led i revisionen har sammenholdt indtægterne med tidligere år, CPK's forventninger og de afvigelsesforklaringer, som CPK har givet. Vi har i den forbindelse ikke fundet indikation for væsentlige fejl i regnskabet, uagtet at der ikke er foretaget en egentlig afstemning mellem antallet af parkeringsafgifter og de bogførte indtægter for året.

For så vidt angår afstemning af debitorerne har vi konkluderet, at der – som bemærket i direktionsnotat af 17. januar 2012 – fortsat er en difference mellem KMD-debitor og saldo i KØR. Differencen skyldes, at der er foretaget saldoafskrivninger tidligere år, som ikke er ført ud på de enkelte debitorer. Vi har fået oplyst, at CPK i samarbejde med KS i 2012 vil foretage en gennemgang af debitorer, således at der er overensstemmelse mellem debitormodul og finanskonto.

6.2 Center for Parkering – afstemning af parkeringsafgifter

Anbefalinger

Vi anbefaler, at det overvejes, at der fremadrettet oprettes flere indtægtskonti under IM-grupperingen, således at det sikres, at relevante oplysninger er tilgængelige, og det derved bliver muligt at afstemme indtægterne direkte mellem parkeringsafgiftssystemet og KØR. Derved sikres, at der ikke er fejl i regnskabet, ligesom den løbende økonomistyring lettes, når oplysningerne er direkte tilgængelige.

Desuden anbefaler vi, at der foretages en opløsning af differencen mellem KMD-debitor og KØR-saldoen vedrørende tidligere års saldoafskrivning på de enkelte debitorer.

Ledelsens kommentarer

Forvaltningen er enig i, at der skal skabes gennemsigtighed mellem de pålagte afgifter og annulleringer samt afskrivninger mellem KMD Debitor og KØR. Afvigelsen mellem systemerne er ved at blive bragt på plads. Forvaltningen etablerede primo 2012 flere restancekonti på parkeringsområdet der afstemmes i forhold til de forskellige arter i KMD Debitor. Derudover har forvaltningen iværksat en proces for at adskille de påligninger, som foretages løbende ud fra den daglige afgiftspåleggelse, og de rettelser og afskrivninger, som vedrørende tidligere perioders påligninger. Dette forventes udført på udgiftskonti, da almindelig regnskabspraksis er, at tidligere års afskrivninger skal udgiftsføres i efterfølgende regnskaber og ikke negativt indtægtsføres. Dette vil være på plads i god tid inden regnskab 2012 lukkes.

Ansvarlig

CPK og CRS, Budget- og Ledelsesinformation

Status

I gang

6.3 Center for Parkering – manglende bogføring af parkeringsafgifter

Observation/risiko

Prioritet

CPK har i december måned 2011 foretaget ændringer i debtorsystemet. Systemændringen har medført, at det i den sidste del af december ikke har været muligt at bogføre debitorer og indtægter for parkeringsafgifterne grundet manglende mulighed for overførsel fra Parkeringsafgiftssystemet til debitormodulet.

CPK har efterfølgende opgjort beløbet til 4,2 mio.kr., som således mangler henholdsvis debitor og indtægt i regnskabet for 2011. Vi har påset, at der er sket bogføring af indtægter/debitorer i 2012 og anser hermed forholdet for afsluttet.

Vi gør opmærksom på, at forholdet ligeledes påvirker regnskabet for 2012, hvor de 4,2 mio.kr. vil indgå som en yderligere indtægt (periodiseringsfejl).

6.3 Center for Parkering – manglende bogføring af parkeringsafgifter

Anbefalinger

I/A

Ledelsens kommentarer

SKAT, der er den eneste myndighed i Danmark, der kan foretage inddrivelse af offentlige fordringer – herunder kommunernes tilgodehavender for pålagte parkeringsafgifter – har siden 2007 arbejdet på at implementere et nyt elektronisk inddrivelsessystem kaldet EFI. I sensommeren 2011 oplyste SKAT, at systemet ville være klar til produktion den 1. januar 2012. Dette nødvendiggjorde systemmæssige ændringer i Københavns Kommunes debtorsystem (KMD-debitor) og de undersystemer, der leverer data til debtorsystemet. Siden er overgangen til EFI igen blevet udskudt.

Ansvarlig

CPK

Status

I gang

6.4 Center for Parkering – afstemning af butikssystemet

Observation/risiko

Prioritet

Butikssystemet anvendes til CPK's salg af parkeringslicenser – herunder beboerlicenser mv. I butikssystemet udfyldes en kassekladder, som dagligt afstemmes til kassebeholdningen og efterfølgende sendes til KoncernService (KS) for bogføring.

I forbindelse med statusrevisionen har vi anmodet om en afstemning mellem Navision og KØR. I den forbindelse har vi fra butikssystemet – hvor der ikke sker bogføring, men alene registrering af kassekladder – modtaget et udtræk fra et statistikmodul, som er afstemt til bogføringen i KØR. Denne afstemning viser, at der er forskel mellem statistikmodulet og bogførte indtægter i KØR på 344 t.kr. (mindre bogført).

Selvom der ikke sker bogføring i butikssystemet, er det umiddelbart Deloitte's og CPK's opfattelse, at et udtræk af statistikmodulet burde stemme med de indtægter, som er bogført i KØR.

For at verificere indtægterne har CPK sammen med KS foretaget en gennemgang af, om alle kassekladder er bogført. Det er konstateret, at kassekladderne er bogført, samt at KS har foretaget afstemning af alle bankkonti (herunder kreditkort) vedrørende salg fra butikssystemet uden differencer pr. 31. december 2011. Det er derfor vores opfattelse, at der ikke er tale om manglende bogføring af indtægter – men derimod om et udtræk fra butikssystemet, som enten ikke er korrekt eller, hvor statistikmodulet er sat forkert op.

6.4 Center for Parkering – afstemning af butikssystemet

Henset til at alle kassekladder er bogført og alle bankkonti afstemt ved regnskabsårets afslutning, er det Deloitte's vurdering, at der ikke er tale om en fejl i regnskabet, ligesom der ikke vurderes at være forøget risiko for besvigelser.

Vi anbefaler dog under alle omstændigheder, at der sker en gennemgang af statistikmodulets udtræksmuligheder, således at der fremadrettet findes en afstemningsmulighed for indtægterne uden at dette kræver en gennemgang af, om kassekladder er bogført.

Anbefalinger

Vi anbefaler en gennemgang af statistikmodulets udtræksmuligheder med henblik på at identificere en afstemningsmulighed for indtægter fra butikssystemet.

Ledelsens kommentarer

Forvaltningen vil søge at efterkomme Deloitte's anbefalinger.

Ansvarlig

CPK og CRS, Budget- og Ledelsesinformation

Status

I gang

6.5 Center for Parkering – afstemning af indtægter fra betalingsparkering

Observation/risiko

Prioritet

Vi har foretaget stikprøvevis gennemgang af CPK's afstemninger vedrørende indtægter fra betalingsparkering.

Indtægterne verificeres på forskellig vis, og vi har stikprøvevist afprøvet grundlaget herfor.

SitiClient – parkeringsautomater

Betalingsparkering via parkeringsautomaterne administreres i systemet SitiClient. SitiClient sender data fra parkeringsautomaterne til CPK. Herfra posteres i KØR.

Vi har anmodet om en afstemning af SitiClients registreringer til bogføring i KØR for hele året.

CPK oplyser dog, at det ikke er muligt at lave et samlet udtræk fra SitiClient, idet et så stort dataudtræk vil nedlægge SitiClient-systemet, hvorved betalingsparkering i hele byen sættes ud af drift. Som følge heraf har vi i stedet foretaget en stikprøvevis gennemgang af forvaltningens løbende afstemningsarbejde, gennemgang af fejllister mv., hvor vi har fået overbevisning om, at der foretages løbende opfølgning, fejlkorrektion mv.

Revisionen heraf har ikke givet anledning til bemærkninger.

6.5 Center for Parkering – afstemning af indtægter fra betalingsparkering

Kreditkort

Vi har stikprøvevist påset, at der sker løbende afstemning af kreditkortbetalinger uden bemærkninger.

Easypark – mobilbetaling

Betaling via mobiltelefon varetages af Easypark, som herefter afregner til Københavns Kommune. Indtægterne fra Easypark verificeres ved, at Easyparks eksterne revisor årligt erklærer, at alle til kommunen tilhørende indtægter er korrekt afregnet.

Revisorerklæring for 2011 er endnu ikke udarbejdet. Vi har dog modtaget revisorerklæring for 2010, som ikke har givet anledning til bemærkninger. Sammenholdt med at CPK har foretaget tæt løbende budgetopfølgning på området, er det vores vurdering, at der ikke er indikation for, at indtægterne for 2011 er behæftet med væsentlige fejl.

Indtægter via Easypark udgør 61.599 t.kr. i 2011.

Licenser – butikssystemet

Parkeringslicenser afregnes via butikssystemet. Der henvises til afsnit om afstemning af butikssystemet ovenfor.

Anbefalinger

I/A

Ledelsens kommentarer

Giver ikke anledning til yderligere bemærkninger.

Ansvarlig

I/A

Status

6.6 Center for Miljø – afstemning af indtægter

Observation

Prioritet

Vi har foretaget en stikprøvevis gennemgang af forvaltningens indtægtsafstemninger samt det grundlag, der anvendes til brug herfor.

Center for Miljø anvender Affaldssystem København (ASK) til generering af grundlag for de foretagne opkrævninger.

6.6 Center for Miljø – afstemning af indtægter

Gennemgang af takster

Vi har foretaget en stikprøvevis gennemgang af, at vedtagne takster i henhold til takstblad er i overensstemmelse med de takster, som anvendes til opkrævning. Gennemgangen er foretaget ved at sammenholde takster i ASK med takstbladet. Revisionen af området har ikke givet anledning til bemærkninger.

Opkrævning via ejendomsskattebillet:

For så vidt angår affaldsgebyrer for private foretages opkrævning via ejendomsskattebilletten.

Grundlaget for opkrævning genereres i ASK, hvorefter data sendes til KBS for opkrævning via ejendomsskattesystemet.

Vi har fra CMI og KBS modtaget en afstemning mellem ASK og ejendomsskattesystemet samt afstemning af bogføring i KØR. Afstemningen foretages i KBS på baggrund af faktureringsgrundlaget, som dannes i ASK.

Opkrævning af erhvervsaffaldsgebyrer:

Erhvervsaffaldsgebyrer opkræves via faktura til virksomheden. Faktureringsgrundlaget faktureres i ASK, hvorefter data sendes til KS for fakturering.

Håndteringen af debitorer varetages ligeledes af KS (eventuelt med oversendelse til KBS for opkrævning).

Erhvervsaffaldsgebyrerne er mere komplekse at håndtere end opkrævninger fra private. Dette skyldes blandt andet, at der løbende sker ændringer i sammensætning af virksomhederne (CVR-registeret), samt at der er mulighed for at søge fritagelse.

I 2011 består indtægterne af 98.031 t.kr. faktureret – med efterfølgende kreditnotaer på 17.522 t.kr., som hovedsageligt vedrører fritagelser. Indtægterne indeholder desuden faktureringer for 2010 med 2.145 t.kr. Årsagen til de mange kreditnotaer er, at der først er ansøgt om og bevilget fritagelse, efter fakturaerne er udstedt.

Vi har fra KS modtaget en afstemning af indtægterne mellem ASK og KØR. Afstemningen foretages i KS.

Anbefalinger

Vi anbefaler, at CMI fremadrettet implementerer en løbende afstemningsprocedure for affaldsgebyrerne, således at der sikres løbende afstemning gennem året.

6.6 Center for Miljø – afstemning af indtægter

Ledelsens kommentarer

Forvaltningen tager Deloitte's anbefalinger til efterretning og vil indføre en løbende afstemningsprocedure for affaldsgebyrerne. Selve afstemningen foretages af Koncernservice.

Ansvarlig	Status
CMI og KS	I gang

6.7 Center for Miljø – debitorer oversendt til opkrævning

Observation

Prioritet

Opkrævning af erhvervsaffaldsgebyrer sker ved, at CMI oversender datagrundlag til KS, som herefter varetager fakturering af kunderne. KS varetager desuden debitoropgaven – dog oversendes debitorer til KBS, hvis der skal iværksættes opkrævningsprocedurer i forbindelse med overforfald.

Nærværende afsnit omhandler alene erhvervsaffaldsgebyrer, idet opkrævning fra private sker via ejendomsskattebilletten, hvor opkrævningsproceduren følger den almindelige procedure for ejendomsskat.

Debitorer bogført i KØR:

Debitorer udlignes i debitormodulet og overføres til mellemregning med KBS. Herefter optages debitorer i KBS' debitormodul med modpost på mellemregning med forvaltningen.

Vi har modtaget en afstemning af de debitorregistreringer, som KS har registreret og de registreringer, som KBS har. I den forbindelse har vi konstateret, at der er en række debitorer, hvor der er forskelle mellem registreringerne. Forskellene kan bestå af såvel beløbsmæssige forskelle på den enkelte debitor samt debitorer, som ikke kan genkendes mellem systemerne.

KS har til brug for revisionen udarbejdet to opgørelser over forskellene:

- En opgørelse som viser debitorer, der er kendt hos KBS men ikke hos KS (3.845 t.kr.)
- En opgørelse som viser debitorer, der er kendt hos KS men ikke hos KBS (2.712 t.kr.)

Samlet set er der således tale om en nettodifference på 1.133 t.kr. (der som nævnt består af en difference på henholdsvis 3.845 t.kr. og 2.712 t.kr.) Differencen er beløbsmæssigt uvæsentlig for vurderingen af årsregnskabet. Det er dog vores opfattelse, at det er problematisk, at der ikke er overensstemmelse mellem debitorregistreringerne, således at der ikke er enighed om debitorer oversendt til opkrævning.

6.7 Center for Miljø – debitorer oversendt til opkrævning

Uoverensstemmelse i registreringerne medfører en risiko for, at der foretages fejlagtige opkrævninger – eller at der er opkrævninger, som burde have været foretaget, men som ikke foretages, fordi de ikke er registreret korrekt.

KS oplyser, at der i 2012 vil blive foretaget en gennemgang af de debitorer, hvor der er konstateret differencer, således at årsagerne hertil kan identificeres, og registreringerne korrigeres i relevant omfang.

Anbefalinger

Vi anbefaler, at der foretages en gennemgang af de debitorer, hvor der er forskelle i registreringerne, samt at der fremadrettet sikres løbende afstemning og eventuelle korrektioner af uoverensstemmelser.

Ledelsens kommentarer

Forvaltningen tager Deloitte's anbefalinger til efterretning.

Ansvarlig

CMI

Status

I gang

6.8 Center for Byggeri – Afstemning af indtægter

Observation

Prioritet

Vi har stikprøvevist gennemgået CBG's afstemninger af indtægtskonti. Herudover har vi stikprøvevist kontrolleret, at beregning af gebyr er sket i overensstemmelse med kommunens gældende retningslinjer og satser. Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger.

For gennemgang af fastsættelsen af byggesagsgebyrer henvises til bilag 1, hvor vores temaundersøgelse er gengivet.

Indtægter fra byggesagsgebyrer udgør i 2011 75.801 t.kr.

Anbefalinger

I/A

Ledelsens kommentarer

I/A

Ansvarlig

I/A

Status

6.9 Center for Trafik – Afstemning af indtægter

Observation

Prioritet

Vi har anmodet om en afstemning af subsystemer til Navision med henblik på en verifikation af de indtægter, som CTR har bogført i året.

CTR oplyser, at der er sket et serverskifte for "container- og gravportalen" – som er et subsystem, der genererer indtægter. I forbindelse med serverskiftet er der sket et nedbrud, hvorfor det oprindeligt ikke var muligt, at foretage en afstemning mellem portalen og Navision. Efterfølgende er det dog lykkedes for CTR at genfinde dele af data, således at vi har modtaget en sammenholdelse mellem data i ansøgningsportalen og data i Navision.

Datasættet viser indtægter svarende til 84,8 mio.kr. I regnskabet har CTR indtægter svarende til 80,9 mio.kr. Der er således umiddelbart tale om en forskel på 3,9 mio.kr. Da afstemningen er udarbejdet meget sent – som følge af servernedbruddet – har det ikke været muligt for CTR at undersøge, hvori differencerne består. CTR oplyser, at der vil blive fulgt op på dette i 2012.

Indtægter på organisationsnr. 45300 (CTR) udgør i 2011 i alt 80.878 t.kr. Denne indtægt dækker også over andet end containere – således oplyser forvaltningen, at ca. 17 mio.kr. heraf udgør indtægter til containere.

Anbefalinger

Vi anbefaler, at der følges op på afstemningsdifferencerne for 2011, således at det sikres, at differencer identificeres og eventuelle rettelser foretages.

Vi anbefaler desuden, at det undersøges, hvorledes tab af data er sket, således at der kan sikres mod fremtidige datatab i forbindelse med opdateringer af it-systemerne.

Ledelsens kommentarer

Ledelsen oplyser, at der pt. arbejdes så hurtigt som muligt med at undersøge differencerne – samt for at undersøge, om der er sket et væsentligt datatab, som ikke kan genskabes. Dette arbejde er i gang og forventes afsluttet allerede primo-medio juni 2012, men det var ikke muligt at afslutte inden færdiggørelse af direktionsnotatet. Såfremt det viser sig nødvendigt, vil forvaltningen naturligvis tage relevante skridt til at genskabe data, samt til at sikre mod fremtidige datatab.

Ansvarlig

Status

CTR

I gang

6.10 Center for Anlæg og Udbud – Periodiseringsfejl i regnskabet

Observation

Prioritet

Vi har foretaget en stikprøvevis gennemgang af periodiseringer for året. I den forbindelse har vi konstateret, at der er en sket en periodiseringsfejl, der vedrører Center for Anlæg og Udbud (CAN).

Fejlen består af to fakturaer samt to kreditnotater, som er bogført i 2012, men som vedrører 2011. Kreditnotaerne vedrører fakturaer, hvor udgiften er medtaget i regnskabet for 2011.

Der er samlet set tale om en nettoeffekt på 12,07 mio.kr. (mindre udgifter).

Anbefalinger

Vi anbefaler fortsat ledelsesmæssigt fokus på korrekt periodisering i forbindelse med regnskabsafslutningen.

Ledelsens kommentarer

Ledelsen er enig.

Ansvarlig

TMF

Status

I/A

6.11 Bilag til regnskabet

Observation

Prioritet

I oversigten om "Redegørelse for arbejde udført for andre offentlige myndigheder i 2011" i kommunens samlede årsregnskab er der under Teknik- og Miljøudvalget angivet 28 tilfælde, mens der i udvalgets oversigt er angivet 14 tilfælde.

Vi har bedt forvaltningen oplyse baggrunden for forskellen, samt for at der som tidligere år fortsat er mangler i oplysningerne (f.eks. om udbud, omkostningskalkulation, faktiske omkostninger).

Forvaltningen oplyser, at forholdet skyldes forskellen i niveauet for, hvor stor en opgave der har været tale om for kommunen. I Teknik- og Miljøudvalgets udgave er bagatelgrænsen på 10.000 kr. anvendt, mens kommunens udgave har det hele med.

Forvaltningen er enig med revisionen i, at der er mangler oplysninger om udbud, omkostningskalkulation og faktiske omkostninger i oversigten. Forvaltningen vil sammen med forvaltningens regnskabsenhed i Koncernservice fremover sikre, at oplysningerne i oversigten er fuldstændige.

Anbefalinger

Vi anbefaler, at forvaltningen sikrer, at reglerne om oplysninger i regnskabet overholdes.

Ledelsens kommentarer

Forvaltningen tager Deloitte's anbefalinger til efterretning.

6.11 Bilag til regnskabet

Ansvarlig	Status
TMF	I gang

6.12 Bevillingskontrol – ændret forbrug på 4 bevillinger

Observation

Prioritet

Vi har i forbindelse med vores revision af Teknik- og Miljøforvaltningens regnskab for 2011 foretaget en gennemgang af forklaringer til afvigelser mellem bevillings- og regnskabstal samt de bilag, som forvaltningen har udarbejdet til årsregnskabet.

- a. Bevillingen til takstfinansieret drift (under rammebelagt drift) udgør 4.407 t.kr. og har et forbrug på -51.817 t.kr.

Mindreforbruget på 56,2 mio.kr. vedrører to områder – dels affaldsområdet, dels deponering af forurenede jord på Kalvebod Miljøcenter (KMC).

Affaldsområdet havde et merforbrug på 18,1 mio.kr., hovedsageligt grundet stigning i udgifter til Amagerforbrændingen for drift af genbrugspladser, mens KMC havde et mindreforbrug på 74,3 mio.kr. fordelt med færre udgifter på 29,6 mio.kr. og flere indtægter på 44,7 mio.kr. Merindtægterne skyldes, at der er indvejet mere forurenede jord end forventet. Derudover indeholder regnskab 2011 indvejning af jord på 13 måneder – fra december 2010 til og med december 2011 – på grund af ændret regnskabspraksis.

Oktoberprognosen viste et forventet regnskab med et mindreforbrug på 19,4 mio.kr. mod et realiseret mindreforbrug på 56,2 mio.kr.

Vi har bedt forvaltningen oplyse baggrunden for, at der ikke ved økonomiopfølgningen var forudset det betydeligt øgede mindreforbrug.

TMF har oplyst, at forskellen mellem 3. kvartalsprognose og R2011 er på 36,8 mio.kr. Afvigelsen kan tilskrives forskellige forhold:

- En tilbagebetaling fra opgørelsen af boet på R98 i december 2011 af for meget betalt vederlag i forbindelse med lukningen af R98 på 20,9 mio.kr., som var forventet i 2012.
- Indvejningen af forurenede jord på det meget høje niveau hele året mod tidligere et fald til sidst på året. Dette gav en merindtægt på ca. 11 mio.kr. Til dato er 2011 det år, hvor er indvejet mest forurenede jord. Der var ikke forventet en stigning, herunder ej heller at den

6.12 Bevillingskontrol – ændret forbrug på 4 bevillinger

ville kunne fastholdes hele året. Der er "fri indvejning", hvilket ikke gør det muligt at angive, hvor aktivitetsstigningen hidrører fra. Det er bygherre/vognejer selv, som vurderer, hvor det kan betale sig at aflevere forurennet jord.

- Efter oktoberprognosens udarbejdelse blev det besluttet at ændre på konteringen af fakturaer for december, så de konteres i december mod tidligere i det efterfølgende år. Dette gav en merindtægt på ca. 5 mio.kr.

- b. Bevillingen til Byfornyelse, anlæg (under rammebelagt anlæg) udgør 107.450 t.kr. og har et forbrug på 64.066 t.kr.

Det samlede mindreforbrug på 43,4 mio.kr. er sammensat af mindreindtægter til beboelse på 20,1 mio.kr. og et netto mindreforbrug til byfornyelse på 63,5 mio.kr. – omfattende mindreindtægter på 8,2 mio.kr. og mindreudgifter på 71,7 mio.kr.

Ifølge oktoberprognosen forventes pr. 30. september 2011 et netto mindreforbrug på 24,3 mio.kr. på denne bevilling.

Vi har på denne bevilling ligeledes konstateret et betydeligt større mindreforbrug end forventet ved oktoberprognosen.

Særligt om mindreindtægten på 20,1 mio.kr. vedrørende beboelse oplyses i regnskabsforklaringen, at afsatte tilskudsdeklarationsmidler ikke af tekniske årsager kan indtægtsføres i kommunens regnskab, før udgiften er afholdt. Dette var også forklaringen sidste år, hvor budgettet burde have været overført til budgetoverslagsåret.

TMF har afgivet følgende kommentarer:

Bevillingens projekter blev i 2011 omlagt fra stjernebevillinger på rammebevillinger til projektbevillinger. Dette har givet udfordringer, når projekternes periodiseringer ikke er blevet vurderet på denne måde tidligere, hvilket forventes løst i sammenhæng med periodiseringen i 2012 og overslagsårene.

I forhold til tilskudsdeklarationerne skal forvaltningens udgifter til forholdene ligge på anlæg ud fra ØKF's angivelser af gældende regnskabspraksis. Udgiftens forfald er dog ikke inden for forvaltningens påvirkning – og udgifterne var ved 3. kvartalsprognose forventet i 2011. Forvaltningen vil sætte et stærkere fokus på forventet anvendelse af disse midler i 2012.

- c. Bevillingen til finansposter udgør 131.673 t.kr. og har et forbrug på -9.218 t.kr.
Der er i regnskabsforklaringerne angivet en række tilfredsstillende begrundelser for afvigelsen på 140,9 mio.kr.

6.12 Bevillingskontrol – ændret forbrug på 4 bevillinger

Det oplyses blandt andet i regnskabet, at *"I budgettet for 2012 vil forvaltningen udbygge budgetteringen af finansposter."*

Forvaltningen har supplerende oplyst, at forvaltningen har periodiseret finansposterne for hele året i 1. kvartal 2012, så der kan følges op på afvigelse i perioderne. Særlig fokus er der på udgifterne til Landsbyggefonden.

- d. Bevillingen til ordinære anlæg udgør 785.736 t.kr. og har et forbrug på 790.975 t.kr.

Ved gennemgangen af afvigelse på de enkelte projekter har vi konstateret følgende:

- Projektet "Stibro over Inderhavnen":

Projektet har et merforbrug på 30,8 mio.kr., som primært skyldes en indtægt på 30 mio.kr. fra A.P. Møller Fonden, der indgår i budget 2011, men som først indbetales i 2012. Efter vores opfattelse burde beløbet have været indtægtsført i regnskabet for 2011.

- Projektet "Nordhavnsvejen":

Projektet har et samlet merforbrug på 40,7 mio.kr., idet dele af projektet er længere end forventet. Det tilføjes i forklaringerne, at udbudsstrategien med 3 måneders optimerings- og planlægningsperiode har medført en robusthed i henhold til tid og økonomi, hvorved omkostningsforløbet er blevet fremskudt - blandt andet fordi dette har medført større ændringer i forhold til udførelsesplanen.

Uanset den forbedrede økonomiske styring burde der efter vores opfattelse have været indhentet bevillingsmæssig dækning til merforbruget af hensyn til kommunens likviditetsstyring.

Teknik- og Miljøforvaltningen har oplyst følgende:

- *Stibro over inderhavnen:*

Forvaltningen er enig i revisionens vurdering af den bevillingsmæssige håndtering af merforbruget. Der var ikke mulighed for at søge om en tillægsbevilling på det fremskredne tidspunkt. I forholdet omkring mindreindtægt fra fondsmidler valgtes i denne situation at anvende den automatiske overførselsadgang som håndtering af denne udfordring. Indtægten var budgetteret i 2011, idet det til det sidste var forventningen, at den ville indgå ved udgangen af 2011. Da indtægten ikke blev indbetalt i 2011, blev den ikke henført i regnskabet for 2011.

- *Nordhavnsvejen:*

Kommunens sidste reperiodisering falder i oktober, hvor vinteren endnu ikke er påbegyndt. Derfor er det svært at forudsige, hvorvidt vinteren bliver hård eller mild. Da vinteren blev mild i 2011, kunne arbejderne blive længere i jorden end forventet, hvilket genererede et mer-

6.12 Bevillingskontrol – ændret forbrug på 4 bevillinger

forbrug. Udgifterne blev regnskabsført i periode 12. januar 2012, hvor der først var et likviditetstræk for kommunen et stykke inde i 2012, jf. kommunens betalingsforpligtelser.

Anbefaling

Det anbefales, at forvaltningen sikrer, at kommunens bevillings- og regnskabsregler overholdes.

Ledelsens kommentarer

Forvaltningen har ikke yderligere bemærkninger til punkterne a, b og d.

Ad pkt. c):

Forvaltningen har udbygget budgetteringen af finansposter. Dette er sket ved, at forvaltningen har foretaget en bedre periodisering af budgettet for finansposterne, så der kan følges op på eventuelle afvigelser.

Forvaltningen har endvidere periodiseret finansposterne for hele året i 1. kvartal 2012 med særlig fokus på udgifterne til Landsbyggefonden.

Ansvarlig

Teknik- og Miljøforvaltningen

Status

I gang

7. Opfølgning på ikke afsluttede observationer fra 2009 og 2010 – øvrige forhold

7.1 Amager Strandpark I/S (2009)

Observation/risiko

Vi har i forbindelse med revisionen for 2009 og 2010 bemærket, at der bør ske en klar adskillelse af Amager Strandpark I/S' bogføring fra forvaltningens bogføring.

Vi har fået oplyst, at de fremtidige forhold omkring organisering af Amager Strandpark I/S fortsat ikke er fuldt afklaret, men at arbejdet fortsat pågår – herunder arbejdes der på en mulig løsning med Frederiksberg Kommune.

Når der er en endelig afklaring, vil TMF implementere de fornødne tiltag vedrørende bogføringen og øvrig administration.

Ledelsens kommentarer

Der har været afholdt møder med Frederiksberg Kommune i januar og april, med henblik på at afklare muligheden for, at øge Frederiksberg Kommunes ejerandel af Amager Strandpark I/S i forbindelse med en reel udskillelse. Subsidiært er det drøftet hvorledes Frederiksberg Kommune forholder sig til spørgsmålet om at kommunalisere Amager Strandpark, hvor Strandparken lægges under Kø-

7.1 Amager Strandpark I/S (2009)

benhavns Kommune.

Der har været afholdt møde med Amager Strandparks daglige ledelse og Amager Strandparks revision med henblik på at få afklaret mellemværendet mellem Amager Strandpark og Københavns Kommune. Denne udredning er afgørende for, at Frederiksberg Kommune kan forholde sig konkret til spørgsmålet om øget ejerandel subsidiært kommunalisering. Frederiksberg Kommune anbefalede, at det først blev afklaret om Amager Strandpark skal kommunaliseres, inden der arbejdes med en reel udskillelse, som er både tids- og omkostningskrævende.

Der er endnu ikke aflagt regnskab for 2011 af Amager Strandpark. Derfor har Teknik- og Miljøforvaltningen valgt at assistere Amager Strandpark med at få regnskabet aflagt i samarbejde med Strandparkens revision. Udredning af mellemværendet, og den øvrige balance, samt afstemning mellem Københavns Kommunes regnskab og Amager Strandparks regnskab forventes afklaret medio juni 2012. Derefter vil Frederiksberg Kommune vurdere sagen på ny.

Det er aftalt med Frederiksberg Kommune, at der lægges en fælles sag op i de to kommuners fagudvalg samt Frederiksbergs Kommunalbestyrelse og Københavns Borgerrepræsentation i efteråret 2012 om ændring af ejerfordeling subsidiært kommunalisering.

Ansvarlig	Status
TMF	I gang

7.2 Anlægsstyring (2010)

Observation/risiko

Prioritet

Vi har i 2010 foretaget en temaundersøgelse af forvaltningens anlægsstyring. Vores observationer kan overordnet sammenfattes således:

1. For økonomifunktionen er der på nogle områder behov for opstramning af budget- og regnskabsstyringen med henblik på overholdelse af kommunens retningslinjer
2. Der bør foretages risikovurderinger i samarbejde mellem bygherre og entreprenør, som viderrapporteres til Økonomiudvalget i overensstemmelse med kommunens retningslinjer
3. Der bør ske en opdatering af forvaltningens forretningsgang for anlægsudgifter og anlægsregnskaber og forretningsgangen bør indeholde anvendelsen af risikovurderinger ved den løbende budgetopfølgning

Vi henviser til direktionsnotat af 9. september 2011 for en detaljeret beskrivelse af observationer og anbefalinger.

7.2 Anlægsstyring (2010)

Forvaltningen har oplyst følgende om status på anbefalingerne:

Ad 1 – i gang:

Opfølgningen på anlægsprojekter er blevet strammet op i forbindelse med reperiodiseringer af budgetter, hvor der følges op på projekternes forløb. Afvigelser afrapporteres til TMU, ØU og BR. Desuden følges der løbende op på, at anlægsregnskaber aflægges rettidigt.

Ad 2 – i gang:

Centeret er i gang med indarbejdelse af risikostyring i Primavera, således at der er mulighed for systematisk dataindsamling og risikoopfølgning på tværs af projekter. Dette forventes fuldt implementeret i løbet af 2012.

Ad 3 – i gang:

Forvaltningen har i efteråret 2011 opdateret forretningsgangene for anlægsudgifter og anlægsregnskaber – herunder præciseret, at anlægsregnskabet skal aflægges i det regnskabsår, hvor projektet er færdiggjort.

Ledelsens kommentarer

Teknik- og Miljøforvaltningen ved Center for Anlæg er i gang med at indarbejde risikostyringen i Primavera, der vil skabe belæg for systematisk indsamling af data og gøre det muligt at foretage risikoopfølgning på tværs af projekter. Forvaltningen forventer, at dette er fuldt implementeret i løbet af 2012. Derudover er opfølgningen på anlægsprojekter blevet strammet op de seneste par år i forbindelse med reperiodiseringer af budgetter, hvor der følges op på projekternes forløb, og der afrapporteres på afvigelser til TMU, ØU og BR.

Forvaltningen har i efteråret 2011 opdateret forretningsgangene for anlægsudgifter og anlægsregnskaber, så de overholder alle foreskrevne regler og procedurer, herunder at anlægsregnskabet skal aflægges i det regnskabsår, projektet er færdiggjort. For visse typer af anlægsprojekter kan det dog være svært at aflægge anlægsregnskabet inden for samme regnskabsår, projektet er færdiggjort. Dette skyldes en meget stram fortolkning af tidspunktet for færdiggørelse, og at der for visse typer projekter fortsat kan forekomme udgifter, der skal bogføres på projektet, selv flere år efter færdiggørelsen af projektet.

7.2 Anlægsstyring (2010)

Et eksempel herpå er plantning af træer, hvor projektet reelt er færdigt, når træet står i jorden. Dog hører der flere års eftersyn af træerne, der er en del af budgettet på projektet, hvorfor der ikke kan aflægges regnskab førend disse syn er blevet foretaget. Andre udgifter, der kan forekomme i forbindelse med en del projekter, og som ligeledes er forbundet med eftersyn af projektet, er juridiske tvister bundet op på ansvar, hvor der kræves juridisk bistand, og udgiften hertil skal ligeledes tilskrives projektet.

Forvaltningen følger løbende op på, at aflæggelsen af anlægsregnskaber sker rettidigt.

Ansvarlig	Status
Center for Anlæg	I gang

7.3 Omkostninger og risiko for fiktive eller uautoriserede transaktioner (2010)

Observation

Prioritet

Som opfølgning på revisionsbemærkning nr. 1 har vi konstateret, at forretningsgangsbeskrivelsen for godkendelse i workflow er opdateret i oktober 2011. Det er dog vores opfattelse, at forretningsgangsbeskrivelserne fortsat ikke fuldt ud er udarbejdet i overensstemmelse med kommunens kasse- og regnskabsregulativ, bilag 4.1 "Bilag om bogføring" – idet der ikke er konsistens i anvendelsen af begreberne godkender, attestant og anviser, ligesom de opgaver, der beskrives under de enkelte funktioner, ikke er i overensstemmelse med bilag 4.1.

Af Kasse- og Regnskabsregulativets bilag 4.1 "bilag om bogføring" fremgår blandt andet,

- at anvisning og attestation samles i ét begreb, der benævnes godkendelse
- at begrebet godkendelse omfatter de kontrolhandlinger, der skal anvendes ensartet uanset, om én eller to medarbejdere er inddraget i godkendelsesprocessen
- at såfremt beløbsgrænsen for "alene godkendelse" overskrides, sendes fakturaen efter 1. godkender automatisk videre til 2. godkendelse hos en person med bemyndigelse (beløbsgrænse) til at godkende fakturaen
- at der i de tilfælde, hvor fakturaer kun er godkendt af én person, skal foretages udvidet budgetopfølgning hver måned.
-

7.3 Omkostninger og risiko for fiktive eller uautoriserede transaktioner (2010)

Således indestår godkender 1 og godkender 2 for de samme forhold.

I TMF's forretningsgange fremgår blandt andet,

- at der altid er en attestant og en godkender på samtlige fakturaer
- at attestanten ikke kan godkende (attestantens opgaver er, at kontrollere varen, fakturaoplysninger og supplerende oplysninger på e-faktura)
- at godkender (anviser) er knyttet sammen med budgetansvar
- at forvaltningen har valgt ikke at have integreret anvisning

I forhold til definitionen i bilag 4.1 "bilag om bogføring" er der derfor kun én godkender, uagtet at der har været to personer involveret i fakturabehandlingen. Det betyder i princippet, at samtlige udbetalinger bør være omfattet reglerne om "udvidet budgetopfølgning".

Vi har fra TMF fået dokumenteret, at der er foretaget gennemgang af transaktioner, hvor attestant og godkender er den samme. Der er ved denne gennemgang ikke konstateret uregelmæssigheder. Vores bemærkning afsluttes derfor, for så vidt angår dette punkt.

Der er således alene tale om, at forretningsgange bør opdateres, således at de er i overensstemmelse med bilag 4.1 til kasse- og regnskabsregulativet.

Manglende sammenhæng mellem reglerne i kasse- og regnskabsregulativet og forvaltningens forretningsgangbeskrivelse, og den oplyste kontrolprocedure skaber en betydelig usikkerhed om, hvilke kontroller de "to på tråden" reelt udfører.

Henset til, at det er dokumenteret, at forvaltningen for 2011 har foretaget gennemgang af transaktioner, hvor det ikke af KØR fremgår, at der har været to forskellige godkendere, er risikoen for fiktive og/eller uautoriserede udbetalinger reduceret i forhold til tidligere års bemærkning.

Det er dog fortsat vores vurdering, at der bør være fuldstændig klarhed over de kontroller, som godkenderne udfører, hvorfor vi fastholder, at forretningsgangene bør opdateres.

Anbefaling

Vi anbefaler, at forvaltningens forretningsgangsbeskrivelse for godkendelse i workflow tilrettes efter de faktiske forhold og i overensstemmelse med kasse- og regnskabsregulativets regler, samt at de implementeres snarest muligt.

Vi anbefaler desuden, at forvaltningen sikrer, at gennemgang af transaktioner med samme 1. og 2. godkender fortsat gennemgås løbende, så risikoen for fiktive/uautoriserede transaktioner begrænses.

7.3 Omkostninger og risiko for fiktive eller uautoriserede transaktioner (2010)

Ledelsens kommentarer

Teknik- og miljøforvaltningen har som led i den årlige opdatering af TMF forretningsgangene blandt andet behandlet og opdateret de to følgende forretningsgange:

- Behandling af e-fakturaer i KØR Workflow, Sidst ændret den 24. oktober 2011, Version nr.: 1.1
- Disponering og godkendelse (kreditor), Sidst ændret den 17. oktober 2011, Version nr.: 1.1

I ændringerne er der taget højde for Kasse- og regnskabsregulativets bilag 4.1. om bogføringsdefinition af opgaver, således at anvendelse af begreberne attestant, anviser og godkender er i overensstemmelse hermed samt konsistente i forhold til indholdet i forretningsgangene.

I forretningsgangene er det defineret, at både en attestant og en anviser er godkendere. Men af hensyn til KØR-systemets anvendelse af begreberne 1. Godkender for attestant og 2. Godkender for anviser er dette også defineret således i forretningsgangen for KØR Workflow. Derimod anvendes begreberne attestant og anviser i Navision og i forretningsgangene generelt.

Forvaltningen har på denne baggrund anvendt begge definitioner i de forretningsgange, som ikke alene vedrører centre i forvaltningen, der anvender KØR. For forretningsgange, der alene vedrører KØR centrene, er derfor begreberne 1. Godkender og 2. Godkender anvendt da KØR-systemet understøtter disse begreber. Ellers anvendes begreberne attestant og anviser hver for sig som godkender i forretningsgangene, hvilket er i overensstemmelse med Kasse- og regnskabsregulativet.

Forretningsgangene fastholder ligeledes forvaltningens retningslinjer om "om to på tråden" på alle udbetalinger. Derfor er 1. Godkender (attestanten), den der skal sikre, at den korrekte vare bestilles, og 2. Godkender (anviseren) er den budget ansvarlige, som kan disponere over en større beløbsgrænse.

Ansvarlig	Status
TMF	I gang

8. Afsluttede observationer fra 2009 og 2010

8.1 Afsluttede observationer fra 2009 og 2010 – revisionsbemærkninger	Oprindelig konklusion	Afsluttet
Bevillingskontrol Vedrører alene regnskabet for 2010		
Manglende eventualforpligtelse i regnskabet Vedrører alene regnskabet for 2010		
Periodisk review af brugeradgange til forvaltningens fælleskommunale it-systemer¹⁾		
Manglende formelle change management procedurer i forbindelse med ændringer til Navision¹⁾		
Kontrol- og transaktionsspor mellem Navision 5.01 og KØR¹⁾		
Løn 2 af 3 revisionsbemærkninger er afsluttet, idet kommunen har foretaget det fornødne. Der er således fortsat en åbentstående bemærkning på området – der henvises til afsnit 5.1 for beskrivelse, hvor bemærkningen videreføres.		

¹⁾ Revisionsbemærkningerne er overført til direktionsnotat for Økonomiforvaltningen (Koncernservice, KS), hvor forholdene afklares centralt for kommunen. Revisionsbemærkningerne overført fra tidligere år anses derfor for afsluttet for så vidt angår Teknik- og Miljøforvaltningen.

8.2 Afsluttede observationer fra 2009 og 2010 – øvrige forhold	Oprindelig konklusion	Afsluttet
Afstemning mellem Navision og KØR Forvaltningen har i det væsentlige foretaget det fornødne		
Forretningsgangsbeskrivelser Forvaltningen har foretaget det fornødne ²⁾		

²⁾ Vi har fået oplyst, at forvaltningen i løbet af 2011 har godkendt opdaterede forretningsgangsbeskrivelser i overensstemmelse med vores anbefalinger i direktionsnotat af 9. september 2011, samt at forretningsgangsbeskrivelserne er lagt ind på forvaltningens intranet.

Vi gør opmærksom på, at vi ikke har foretaget en gennemgang af samtlige forretningsgangsbeskrivelser og derfor ikke udtaler os herom. Forretningsgangsbeskrivelserne er i relevant omfang indgået i revisionen for 2011.

9. Revisionsopgaver udført af Intern Revision

9.1 Løn og tjenestemandspensioner

Som led i vores revisionsplanlægning har vi aftalt med Intern Revision, at Intern Revision udfører revisionen af løn og tjenestemandspensioner. Det er fortsat os, der har det overordnede ansvar for revi-

sionens udførelse, og vi deltager derfor aktivt i planlægningen af revisionsindsatsen på dette område, vi afholder opfølgingsmøder med Intern revision under udførelse af revisionsopgaven, og vi foretager review af det udførte revisionsarbejde.

Vi har aftalt med Intern revision, at Intern revision udarbejder rapporteringen vedrørende revision af løn og tjenestemandspensioner, som vi godkender, inden den tilgår forvaltningen.

Hovedkonklusionen fra gennemgangen er:

"Revisionen af lønninger til udvalgte medarbejdere i TMF har ikke givet anledning til væsentlige kommentarer, hvilket indikerer, at der ikke forekommer væsentlige fejl på lønområdet.

Vi har dog blandt andet følgende kommentarer vedrørende forvaltningens administration af rådighedsvagt mv. i forbindelse med vintertjenesten:

Der er observeret eksempler på manglende dokumentation for, at administrationen af rådighedsvagt i forbindelse med vintertjeneste er i overensstemmelse med gældende bestemmelser, herunder manglende dokumentation for, at der ved den anvendte fremgangsmåde ydes den aftalemæssigt fastsatte kompensation for rådighedstjeneste.

IR anbefaler, at TMF sikrer, at betaling for rådighedsvagter mv. opgøres korrekt og i overensstemmelse med aftaler.

TMF vil undersøge muligheden for en mere digitaliseret løsning samt udarbejde en nærmere beskrivelse af, hvornår der er tale om rådighedsvagt, og hvornår der er tale om udkaldsvagt.

IR anbefaler endvidere, at TMF undersøger, hvorvidt de gældende bestemmelser om arbejds- og hvilke tid er overholdt for samtlige medarbejdere i vintertjenesten, samt om der i øvrigt kan rejses spørgsmål om, hvorvidt de pågældende medarbejdere reelt er i stand til at præstere en arbejdsindsats, der modsvarer de timer, der udbetales løn for.

TMF vurderer, at den største effekt i forhold til kontrol af overholdelse af arbejds- og hviletidsbestemmelserne fås ved at koncentrere undersøgelsesindsatsen til de højest lønnede inden for alle opgaver i vintertjenesten, da der er en direkte sammenhæng mellem højere løn og registreret arbejdstid i disse tilfælde. TMF vil derfor undersøge, hvorvidt de gældende bestemmelser for arbejdstid og hviletid er overholdt for de højest lønnede i vintertjenesten.

Afsnit 5.4:

KoncernService (KS) har for hele Københavns Kommune udarbejdet en afstemning mellem registreringerne i KMD-Lønsystemet og kommunens regnskabssystem KØR. (...) KS har endnu ikke udarbejdet en afstemning for 2011 med SKAT's eIndkomst-register."

For detaljeret redegørelse henvises til rapporteringen fra Intern Revision.

9.2 Serviceeftersyn

Intern revision har i 2011 foretaget en række serviceeftersyn hos decentrale enheder. Serviceeftersynene er rapporteret særskilt til forvaltningen. Nedenstående gengives de overordnede konklusioner fra rapporterne. For detaljeret redegørelse henvises til rapporteringen fra Intern Revision.

Samlerapport for serviceeftersyn 2011 – rapport af 20. april 2012:

Observation er ved serviceeftersyn i 15MF	Center for Kirkegårde	Center for Miljø	Center for Anlæg og Udbud	Center for Parkering
Kasse- og regnskabsområdet				
Forretningsskemaer er dokumenterede på kasse- og regnskabsområdet				
Funktions adskillelse mellem kasserer og bogholder				
Funktions adskillelse mellem bogføring og afsættning af statuskonto				
Funktions adskillelse mellem bogføring og godkendelse af indkøb				
Funktions adskillelse mellem disponering og godkendelse af indkøb				
Opstilling og bogføring af kassen				
Kendskab til fuldmægtighedsforhold til banken				
Eneprokurat til bankkonto				
Behandling af indtægter				
Dokumenteret kontrol med udvalgte bilag og fakturer				
Kendskab til hvilke medarbejdere, der får firmadenkort				
Omkontering af firmadenkort til mht. komkørsart og moms				
Anvendelse af firmadenkort giver rett til at disponere ubegrænset				
Tilleg til fælles forretningsgang for firmadenkort				
Anvendelse af kontrolmail i forbindelse med anvendelse af firmadenkort				
Medarbejder har ubegrænset beløbsmæssig godkendelsesret i Workflow				
Godkendelsesprocedurer og beløbsgrænser overholdes udenfor Workflow				
Anvendelse af tilståsblanket				
Ledelsestilsyn med afsættningssagen				
Øvrige anbefalinger				
Løn- og personaleområdet				
Forretningsskemaer er dokumenterede på løn- og personaleområdet				
Implementeret "Obligatoriske retningslinjer for løn- og personaleområdet i KK" for 1/7-11 "Generelle retningslinjer for anvendelse af KK's personale administrative system"				
Funktions adskillelse mellem lønindberetning og kontrol af lønindberetning				
Kontroller på lønområdet dokumenteret				
Tilstedeværelseskontrol udføres i tilstrækkeligt omfang				
Ledelsestilsyn udføres i henhold til retningslinjerne				
IT-sikkerhedsområdet				
Autorisationsforhold til IT-systemer er ajourført				

Symbolforklaring til skemaet ovenfor

Observationen medfører risiko, der er kritiske for forretningen/området

Observationen medfører risiko, der er væsentlige for forretningen/området

Observationen medfører risiko, der ikke er kritiske og væsentlige for forretningen/området / observationen medfører ikke risiko

Forholdet er ikke relevant, ved den pågældende enhed eller er ikke kontrolleret

Center for anlæg og udbud – rapport af 9. januar 2012:***"Ledelsesresumé og konklusion***

I forbindelse med revisionen har vi konstateret følgende forhold på de reviderede områder, hvor forretningsgange og interne kontroller kan forbedres.

Manglende efterlevelse af kommunens regelsæt på følgende områder:

- *Der foreligger ikke en oversigt over beløbsbegrænsninger i brugen af firmadankort*
- *Afmeldelse af betalingskort er ikke sket i overensstemmelse med retningslinjerne*
- *Et bilag bogført i enhedens regnskab tilhører ikke enheden*
- *Autorisationsforhold til it-systemer er muligvis ikke ajourførte"*

Center for kirkegårde – rapport af 9. januar 2012:***"Ledelsesresumé og konklusion***

I forbindelse med revisionen har vi konstateret følgende forhold på de reviderede områder, hvor forretningsgange og interne kontroller kan forbedres.

Manglende efterlevelse af kommunens regelsæt på følgende områder:

- *Ubegrænset beløbsmæssig godkendelse i workflow*
- *Autorisationsforhold til it-systemer er muligvis ikke ajourførte"*

Center for Miljø – rapport af 16. januar 2012:***"Ledelsesresumé og konklusion***

I forbindelse med revisionen har vi konstateret følgende forhold på de reviderede områder, hvor forretningsgange og interne kontroller kan forbedres.

Manglende efterlevelse af kommunens regelsæt på følgende områder:

- *Køb via firmadankort omkonteres ikke til relevante omkostningskonti*
- *Områdeleder kan godkende egne indkøb via firmadankort*
- *Netbutik anvendes ikke*
- *To medarbejdere har ubegrænset beløbsmæssig fakturagodkendelsesret i Workflow*
- *Tilstedeværelseskontrollen er ikke udført i overensstemmelse med den foreskrevne frekvens*
- *Autorisationsforhold til it-systemer er muligvis ikke ajourførte"*

Center for Parkering – rapport af 16. november 2011:***"Ledelsesresume og konklusion***

I forbindelse med revisionen har vi konstateret følgende forhold på de reviderede områder, hvor forretningsgange og interne kontroller kan forbedres.

Manglende efterlevelse af kommunens regelsæt på følgende områder:

- *Et bilag mangler enhedens godkendelse*
- *Autorisationsforhold til it-systemer er muligvis ikke ajourførte"*

Bilag 1 – Byggesagsgebyrer

a. Indledning

Vi har som led i den lovpligtige revision af Teknik- og Miljøforvaltningens regnskab for 2011 fundet anledning til at foretage en mindre temaundersøgelse af området byggesagsgebyrer.

I kommunens takstbilag 2011 er indtægter fra byggesagsgebyrer budgetteret til 61,3 mio.kr.

Baggrunden for undersøgelsen har været, at der med virkning fra 1. april 2009 blev fastsat nye bestemmelser i Bygningsreglementet om beregning og opkrævning af gebyr for tilladelser, midlertidige tilladelser og anmeldelser.

Københavns Kommunes gebyrbestemmelser har været uændrede siden 1995, da kommunens gebyrbestemmelser den 30. marts 1995 blev vedtaget i Borgerrepræsentationen. Dengang var byggesager stort set begrænset til ombygninger, og det blev derfor vedtaget, at gebyret skulle beregnes ud fra byggeomkostningerne, da det ikke gav mening at opkræve ombygninger ud fra kvadrat- eller kubikmetre.

I sammentrængt form går de gældende gebyrbestemmelser ud på, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der ikke skal opkræves gebyrer, eller at der kun skal opkræves gebyrer for visse sagstyper. Det er således op til den enkelte kommune, om den vil finansiere byggesagsbehandlingen ved opkrævning af gebyrer eller via skatten.

Hvis kommunalbestyrelsen beslutter, at der skal opkræves gebyrer, skal der opkræves særskilte gebyrer for følgende fem bebyggelseskategorier:

1. Simple konstruktioner
2. Enfamiliehuse
3. Industri- og lagerbebyggelse, samt jordbrugserhvervets avls- og driftsbygninger af begrænset kompleksitet
4. Andre faste konstruktioner
5. Øvrigt erhvervs- og etagebyggeri

Kommunalbestyrelsen må kun opkræve et gebyr svarende til de udgifter, som kommunen har i forbindelse med byggesagsbehandlingen inden for de enkelte bebyggelseskategorier. Gebyrindtægterne må således ikke overstige udgifterne til byggesagsbehandlingen inden for den enkelte kategori.

Ved beregningen af byggesagsgebyrerne kan alene medregnes de omkostninger, der direkte, indirekte eller komplementært vedrører byggesagsområdet. Der henvises til Økonomi- og Indenrigsministeriets Vejledning om omkostningskalkulationer.

b. Revisionsundersøgelsen

Vi har ved revisionsundersøgelsen haft fokus på at efterprøve, at Teknik- og Miljøforvaltningen lever op til de gældende bestemmelser for beregning og opkrævning af gebyrer for byggesagsbehandling (juridisk-kritisk revision).

Desuden har vi ved undersøgelsen haft fokus på, at forvaltningen har etableret procedurer til sikring af, at indtægtsområdet bliver administreret på en betryggende og hensigtsmæssig måde (forvaltningsrevision).

Revisionen har omfattet følgende punkter:

- Takstbilaget i kommunens budget 2011
- Omkostningskalkulationerne i årene 2009, 2010 og 2011
- Prisfastsættelsen pr. kategori i de samme 3 år
- Forretningsgangsbeskrivelsen for opkrævningen af byggesagsgebyrerne
- Det politiske beslutningsgrundlag for sammenhængen mellem indtægter og omkostninger i de fem kategorier

Vi har under møde med repræsentanter for forvaltningen drøftet kommunens administration af gebyrordningen, og vi har fået fremsendt supplerende materiale til brug for vores revision.

På dette grundlag redegøres der i det følgende for vores observationer og anbefalinger.

Takstbilaget i kommunens budget 2011

Det er med Teknik- og Miljøforvaltningen aftalt, at forvaltningen fremadrettet vil sikre, at

- der i takstbilaget under hjemmel – ud over byggelovens § 28 – også henvises til bygningsreglementet, da bygningsreglementet indeholder de konkrete gebyrbestemmelser
- takstbilaget får en mere præcis opdeling og forklaring af prisfastsættelsesprincippet henholdsvis kalkulationsprincippet.

Det er under prisfastsættelsesprincippet blandt andet nævnt: "Formålsbestemte gebyrer, hvor indtægterne – set over en årrække – ikke må overstige udgifterne pr. bygningskategori."

I takstbilaget for 2012 er det præciseret, at der er tale om en 4-årig periode.

Vi har forespurgt forvaltningen om hjemlen til, at der er tale om en 4-årig periode og ikke for eksempel en 1-årig periode, hvorunder indtægterne ikke må overstige udgifterne. Bygningsreglementet har ikke fastsat relevante bestemmelser herom.

Forvaltningen har indhentet en udtalelse fra Energistyrelsen (byggelovgivningsområdet er ressortomlagt til Klima-, Energi- og Bygningsministeriet), som i mail af 25. november 2011 oplyser følgende:

"Der findes ikke i byggelovgivningen et krav om, at kommunens udgifter og indtægter skal balancere hvert år. I retspraksis er det antaget, at omkostninger og indtægter skal balancere over en årrække, og for staten er denne årrække almindeligvis 4 år, men der findes således ikke noget lovgivningsmæssigt krav herom for kommunerne i forhold til byggesagsgebyrerne."

Vi ville af regnskabs- og revisionsmæssige grunde finde det mest hensigtsmæssigt, såfremt princippet om en 4-årig periode blev indføjet i selve bygningsreglementet. Samtidig kunne det i reglementets bemærkninger tilkendegives, hvornår 4-års perioden påbegyndes for eksempel i 2012, og hvordan kommunerne skal forholde sig, såfremt indtægterne ved udløbet af 4-årsperioden overstiger udgifterne: Tilbagebetaling eller alene en fremadrettet regulering.

En afklaring af disse spørgsmål har betydning for borgernes retsstilling, kommunernes økonomi og den praktiske administration i kommunerne, da de detaljerede omkostningskalkulationer er forbundet med et betydeligt ressourceforbrug. Der henvises om sidstnævnte til Erhvervs- og Byggestyrelsens "Konsulentundersøgelse af byggesagsgebyrer", udarbejdet af Rambøll, august 2010.

Omkostningskalkulationerne i årene 2009, 2010 og 2011

Center for Byggeri (CBG) har efter anmodning fra os udarbejdet et kort notat om "Byggesagsbehandlings udgifter i perioden 2009-2011".

Kommunens omkostninger til byggesagsbehandlingen er baseret på dels regnskabstal, dels beregnede omkostninger ud fra fordelingsmodeller og skøn. De usikre omkostninger er af CBG grupperet således:

- Center for Byggeri – næsten 70 % af centrets udgifter kan henføres til byggesagsbehandling
- Medarbejdere uden for Center for Byggeri – Center for Bydesign, Center for Miljø, Center for Trafik, Center for Park og Natur, samt Københavns Brandvæsen
- Administrative enheder til understøttelse af byggesagsbehandlingen – Center for Ressourcer og Rådhussekretariatet

De samlede omkostninger til byggesagsbehandling i Københavns Kommune fremgår af følgende tabel (kr.)

Udgifter til byggesagsbehandling	R2009	R2010	B2011
Center for Byggeri	69.751.963	63.013.192	64.225.040
Andre afdelinger	5.001.294	5.001.294	5.001.294
TMF overhead	15.535.353	16.001.414	16.129.425
Byggesagsbehandling i alt	90.288.610	84.015.900	85.355.759

Faldet i udgifterne fra 2009 til 2010 skyldes hovedsageligt intern effektivisering og dermed lavere lønomkostninger i Center for Byggeri.

Ovennævnte samlede udgifter til byggesagsbehandlingen skal herefter opdeles på de 5 ovennævnte bygningskategorier. Ifølge notatet er opdelingen baseret på en sagsfordeling fra 1. november 2010 til 21. september 2011, hvor Center for Byggeri påbegyndte kategorisering i byggesagssystemet af alle nye byggesager i forhold til de fem kategorier i denne periode.

Omkostninger til byggesagsbehandling i Københavns Kommune i 2009-2011 pr. kategori (kr.)

Kategori	2009	2010	2011
Bygningskategori 1	3.286.874	3.058.523	3.107.298
Bygningskategori 2	6.298.155	5.860.597	5.954.061
Bygningskategori 3	59.167	55.056	55.934
Bygningskategori 4	1.848.185	1.719.785	1.747.211
Bygningskategori 5	78.796.229	73.321.939	74.491.255
Omkostninger i alt	90.288.610	84.015.900	85.355.759
Indtægter i alt (mio. kr.)	Oplyses ikke pga. ændret regnskabspraksis	82,1	79,3 (korrigeret budget)

Center for Byggeri oplyser i notatet, at ovenstående beregninger er baseret på en række antagelser og forudsætninger, der medfører en vis usikkerhed i forhold til resultaterne. Der udtrykkes samtidig særlig stor usikkerhed om, i hvilket omfang kommunens fællesudgifter og andre indirekte omkostninger skal indgå i omkostningskalkulationen.

Center for Byggeri og Center for Ressourcer har igangsat en større, kvalitativ undersøgelse af ressourceforsørgningen i de andre centre/forvaltninger til brug for fremtidige beregninger.

Vi har ikke fundet anledning til at foretage uddybende undersøgelser af omkostningskalkulationerne under hensyn til, at de usikre kalkulationer er under analyse i forvaltningen.

Prisfastsættelsen pr. kategori i de samme 3 år

Kommunens prisfastsættelsesstruktur er som nævnt ikke blevet ændret siden 1995.

I kategorierne 1–4 opkræves en standardsats pr. sag.

I kategori 5 "Øvrigt erhvervs- og etagebyggeri": Erhvervsbyggeri med 1 ¼% af byggeomkostningerne, dog mindst 319 kr. Boligbyggeri ¾% af byggeomkostningerne, dog mindst 319 kr.

Teknik- og Miljøforvaltningen har i notat af 5. august 2011 redegjort for årsagen til, at en estimering af de samlede indtægter fra byggesagsgebyrerne inden for et budgetår er en besværlig og usikker øvelse. Der er mange usikkerhedsmomenter i vurdering af indtægtpotentiale i indeværende år, da vurderingen er bygget på et skøn over forventet dato for færdiggørelse af byggeriet og udstedelse af ibrugtagningstilladelse.

Samlet set forventes byggesagsgebyrer for ca. 79,3 mio.kr., hvilket vil betyde en merindtægt på ca. 18 mio.kr. i forhold til det oprindelige budget på 61,3 mio.kr. De forventede omkostninger er ovenfor opgjort til 85,4 mio.kr.

Forretningsgangsbeskrivelsen for opkrævningen af byggesagsgebyrerne

Center for Byggeri har fremsendt "Instruks for fakturering af ibrugtagningstilladelser". Håndteringen af ibrugtagningstilladelser er ved at blive ændret i Center for Byggeri, hvilket betyder, at instruksen bliver opdateret inden for de næste par måneder.

I Københavns Kommune opkræves gebyr for en midlertidig ibrugtagningstilladelse og endelig ibrugtagningstilladelse. Der opkræves ikke som i næsten alle andre kommuner gebyr ved udstedelsen af byggetilladelsen.

Fra udstedelse af byggetilladelse til udstedelse af ibrugtagningstilladelse går der typisk mellem 2 og 6 år – og i enkelte tilfælde over 10 år.

Ved større byggerier er det muligt at ansøge om en midlertidig ibrugtagningstilladelse, hvis bygningen helt eller delvist tages i brug. Der opkræves et tillægsgebyr (rente) for perioden mellem den midlertidige og den endelige ibrugtagningstilladelse.

Byggeansøger kan helt eller delvist slippe for tillægsgebyret ved frivilligt at indbetale et acontobeløb på tidspunktet for den midlertidige ibrugtagningstilladelse.

Der foreligger en særlig instruks om "Acontoindbetaling ved midlertidig ibrugtagningstilladelse".

I den fremsendte instruks for fakturering af ibrugtagningstilladelser fremgår det under rubrikken om kontrol: "Kontrol af fakturering af ibrugtagningstilladelser sker ved hjælp af rykkerproceduren. Alle kreditnotaer kontrolleres særskilt (se instruks Kreditnotaer – udarbejdelse og kontrol)."

Forvaltningen har efter vores anmodning oplyst følgende om de interne kontroller, der udføres i Center for Byggeri (CBG) til sikring af fuldstændigheden af regnskabet gebyrindtægter:

"Alle byggesager i byggesagssystemet checkes for gebyrer, inden de endeligt afsluttes. CBG registrerer alle byggesagsgebyrer i Navision med et journalnummer og et løbenummer, som er henholdsvis sagsnummer i byggesagssystemet og løbenummeret på ibrugtagningstilladelsen. Desuden kontrollerer CBG, at der ikke er hul i nummerserien på ibrugtagningstilladelsen, således at der er sikkerhed for, at alle ibrugtagningstilladelser faktureres."

Vi er af den opfattelse, at der i forretningsgangsbeskrivelsen bør ske en tydeliggørelse af de kontrolhandlinger, som Center for Byggeri rent faktisk udfører til sikring af fuldstændigheden af regnskabet indtægter for byggesagsgebyrer ("vugge til grav"- princippet).

Det politiske beslutningsgrundlag for sammenhængen mellem indtægter og omkostninger i de fem kategorier

Københavns Kommunes struktur for gebyrbestemmelserne har som tidligere nævnt været uændrede siden 1995. De nye gebyrbestemmelser pr. 1. april 2009 har endnu ikke givet grundlag til at ændre metode for gebyrberegningen.

Teknik- og Miljøforvaltningen har på vores forespørgsel oplyst, at der som oplæg til Teknik- og Miljøudvalgets budgetseminar foråret 2011 blev fremsendt 2 effektiviseringsforslag med sigte på, at byggesagsgebyrerne i højere grad skal afspejle de faktiske samlede udgifter ved at foretage byggesagsbehandling i kommunen.

Forvaltningen har endvidere oplyst, at der på Center for Byggeris virksomhedsplan 2012–2014 er optaget initiativ vedrørende ændring af gebyrstrukturer samt nyt prognoseværktøj. Processen starter primo december 2011 og skal slutte juni 2012 med eventuel justering af takstbilaget.

Vi er af den opfattelse, at der i kommunen bør være et politisk beslutningsgrundlag, som indeholder en stillingtagen til sammenhængen mellem indtægter og omkostninger i de fem bygningskategorier.

Beslutningsgrundlaget bør efter vores opfattelse endvidere indeholde en fyldestgørende begrundelse, såfremt kommunen ikke ønsker, at indtægterne skal dække omkostningerne fuldt ud.

Endvidere skal vi pege på, at det bør overvejes at effektivisere gebyrbestemmelserne samt at søge at tilvejebringe et mere sikkert grundlag for opgørelsen af de forventede gebyrer til brug for de løbende regnskabsprognoser.

I denne forbindelse kunne det overvejes at lade gebyropkrævningen være knyttet til udstedelsen af byggetilladelsen som i næsten alle andre kommuner, hvor gebyrstrukturen i de fleste tilfælde består af et grundgebyr/fast gebyr samt med en m²-sats med et eventuelt loft.

Samtidig ses der anvendt klimarabatter for at understøtte kommunens intentioner på klimaområdet, for eksempel for at reducere CO₂-udledning, fremme vedvarende energikilder og udnytte vand som positiv ressource. Rabatten kan kobles op på en klassificering af en bygning som lavenergibygning, som den aktuelt er defineret i bygningsreglementet BR10, kap. 7.2.4.

Anbefalinger:

Vi anbefaler, at Teknik- og Miljøforvaltningen indarbejder vores observationer og forslag ved den fremtidige tilrettelæggelse af kommunens ordning for byggesagsgebyrer. Herunder indgår:

- Henvendelse til Energistyrelsen om at indarbejde omhandlede gebyrprincipper i bygningsreglementet
- Afklaring af usikkerhederne ved omkostningskalkulationerne, så de opfylder gældende bestemmelser
- En tydeliggørelse i forretningsgangsbeskrivelsen af de kontrolhandlinger, som Center for Byggeri rent faktisk udfører til sikring af fuldstændigheden af regnskabet's indtægter for byggesagsgebyrer ("vugge til grav"- princippet).
- Tilvejebringelse af et nyt politisk beslutningsgrundlag om gebyrstrukturen efter de nye gebyrbestemmelser, herunder stillingtagen til opnåelse af merprovenu i forholdet mellem indtægter og omkostninger, effektivisering af gebyrbestemmelserne og anvendelse af klimarabatter.

Ledelsens kommentarer:

Teknik- og Miljøforvaltningen, Center for Byggeri (CBG) tager Deloitte's anbefalinger til efterretning.

En henvendelse til Energistyrelsen vil ske via KL, i KL arbejdsgruppen vedrørende gebyrprincipper sidder områdechef fra CBG Mette Preisler.

Afklaring af omkostningskalkulationer vil blive afdækket successivt, her vil CBG ligeledes søge afklaring gennem KL, da andre kommuner har samme udfordringer. I forhold til indtægtsfordeling på kategorier, er CBG pr. 1. januar påbegyndt registrering.

CBG ændrer indholdet af forretningsgangen, således at indholdet afspejler de faktiske kontrolhandlinger, som centeret udfører til sikring af fuldstændigheden af regnskabet's indtægter for byggesagsbebyrere.

Indstilling til TMU om nye gebyrbestemmelser indgår i CBGs virksomhedsplan for 2012.